

latinske šole v Mariboru ter bil tovariš prečastitega prostá Matjašiča in gvardijana Jesiha. Pokojnik je bil veren kristjan in dober Slovenec. Omeniti je, da je imel že več let pripravljeno in pri vinogradu shranjeno mrtvaško krsto, na katerej sedé je najlažje, kakor je pravil, pobožno molil sv. rožni venec. Huda nevihta je razsajala 15. in 17. junija po Halozah v Barbarski in Završki župniji. Na Vidovo je toča s silnim nalivom vničila vinograde v Paradiži, Gruškovci in Brezovci, v Belskem vrhu in Hrastovcu; v petek, dne 17. junija pa še je hujša toča pobrala, kar je na Vidovo še ostalo v občinah Paradiž, Pohorje. Silni naliiv pa je zablátil njive in travnike in poškodoval tudi vinograde tam, kjer ni klestila toča. Res usmiljenja vredni Haložani.

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Avstrijsko. Minister grof Taaffe se ni ozdravel, ali moral je že v soboto potolažiti nemške konservativce v državnem zboru, v nedeljo pa nemške liberalce na svojem domu. Le-tem ni po volji, da vlada noče vstreči njih željam, ampak se prizadeva, da vstreže tudi drugim strankam, kolikor je mogoče. Kakor se kaže, minister ni vtolažil nemške gospóde, no kako tudi, saj tirja ta gospóda od njega preveč — to, da potisne vlada posebno Slovence in Čehe na steno ter se vrže popolnem nemški levici pod noge! Tega pa grof še vendar ne mara, da-si je drugače precej na strani liberalne gospóde. Za sedaj še po takem torej ne dobimo liberalne vlade in ostane vse pri starem. — Načrti postav za vravnaje denarja še niso v drž. zboru v posvetovanji, ampak vzame jih zbor še le v prihodnji ponedeljek v sklepanje. Ne zna se, če je v zboru večina za-nje, brez take pa bi bilo vse posvetovanje zastoj.

Štajarsko. Predsednik višje deželne sodnije v Gradci, dr. vitez Waser šel je na odpust in se najbrž ne vrne več v svojo službo. Čas pa je že tudi za-nj, da gre v pokoj, mož je očiten in »glasen prijatelj« nemške levice in judov. Od njega slov. ljudstvo ni pričakovalo dobrot, pa jih brž tudi ni čakalo. — Župani skorej vseh nemških mest so podpisali neko izjavo, vsled katere dela vlada neki krivico nemškemu ljudstvu, ker se vzame sem ter tje kak slov. uradnik v službo pri ministerstvu, ne pa nemški. Se ve, take službe so le za Nemce!

Koroško. »Družba sv. Mohorja« postavi si v Celovci novo hišo ter se je delo že pričelo. Hiša bo de lepa v čast Slovencem, mestu pa v kinč. — Na državni gimnaziji v Celovci uči se izmed 413 učencev samo 66 slov. dijakov. To je za veliko premalo število, najbrž pa jih tiči več v izposojeni, nemški koži. Tako se godi rado, posebno pa še na koroških solah.

Kranjsko. Letna skupščina družbe sv. Cirila in Metoda obhaja se letos v Postojni in sicer dne 28. julija. — Župan v Novem mestu je France Perko, mož je odločen narodnjak in uživa splošnje spoštovanje svojih someščanov. — V mestnem zastopu v Ljubljani so dali ulicam nova imena in kar je dobro, samo slovenska. Nemcem bode pa to v oči in so torej velik krik zagnali po nemških listih, se ve, da brez uspeha.

Primorsko. Za slov. katol. shod v Ljubljani dela se tudi v Gorici marljivo, toda tudi tam je nekaj ljudij, katerim shod ni po volji. Sam Bog znaj, odkod da prihaja pri nas tolika nesloga! Skorej pri vsaki stvari, ki se pri nas spočne, postavi se kdo po konci, češ, da mu

ne ugaia in brž se mu jih še kaj drugih privesi na noge, češ, da tudi njim ni po volji!

Tržaško. Mestni zastop v Trstu kaže sedaj že nekaj prijazniše lice za novo slov. ljudsko šolo, za dve, pravi, pa ni nobene potrebe. Sedaj je torej na slov. stariših, da se oglasijo ter prepričajo zastop, da boste še dve premalo. — Zadnja veselica »slov. čitavnice« v Divači je bila velika in pomenljiva, tudi v narodnem oziru ne ostane brez uspeha.

Hrvaško. Odkar je vlada razpustila mestni zastop v Zagrebu, je vse tiho po mestu, toda ta tihota je enaka oni pred nevihto. Upajmo, da tudi to preboli hrv. ljudstvo, kakor že marsikatero drugo rano, vsékano od madjarske sekire!

Ogersko. Novi ogerski primas, nadškof Vaszary dela na to, da se poravna prej ko prej razpor med vlado in katol. cerkvo, ni pa še gotovo, če se mu posreči, kajti vladi, posebno še grofu Czaky se mili preklicati svojo odredbo, ki je kriva razporu. — Vravnavna denarja ima pri Ogrih veliko zagovornikov, saj pa tudi lahko, kajti največ koristi bode iz nove veljave za Ogre.

Vunanje države.

Rim. Sveti oče Leon XIII. pripravljajo novo okrožnico do laskih, španjskih in ameriških škofov in v njej se obravnavlje spomin 400letnice odkritja Amerike in proslavljenje Kristofa Kolumba.

Italijansko. Nova vinska carina stopi nasproti naši državi v veljavo dne 28. avgusta. Carina bode torej na italijanska vina poslej le 3 fl. 75 kr. za hektoliter. — Tudi v Italiji je že mož, katerim preseda monarhija in ti bi radi prej ko prej republiko, ali doslej še nimajo veliko moči in zato se ne vdeležijo še nobenih volitev, pač pa rijejo na tihem zoper monarhijo.

Francosko. Volitve za generalne svete se vršijo dne 31. julija; 130 poslancev in 60 senatorjev ima strahú, da pri njih propade, zato pa so že blizo vsi na nogah, da pregovorijo volilce za-se. Te nesrečne volitve! — Morilec Ravachol se ne kesa svojih zločinstev, tudi ne prosi milosti, pač pa anarhisti, njegovi tovariši, strašijo vladne može, da se poplača kedaj njim, če se usmrti »brat« Ravachol. Blagi so vam to ljudje!

Angleško. Od dne 1. julija imajo nove volitve za državni zbor. Kolikor pa je doslej voljenih, ni nobena stranka na izgubi, ker so se izvolili povsodi prejšnji ali njim enaki poslanci. Ubogim Ircem obeta se veliko, toda znamo, koliko se daje tega, kar se obljubi o volitvah.

Nemško. Cesar Viljem II. se je podal na Svedsko in vresničuje se, da je cesar prav »potnik«. — Veliko nejevoljo je vzbudil knez Bismarek s svojim »blebetanjem« na Dunaji pri nekaterih, posebno na dvoru cesarja Viljema. Resnica pa je, da Bismarek ni več tisti »železni mož«, kakor je bil svoje dni. Sedaj ima še manj upanja, da pride kedaj v svojo službo in če bi prišel, ne mogel bi več kaj doseči, ker mu nihče ne zaupa.

Rusko. Vlada ima novo nevoljo, kajti na jugu se je prikazala kolera. Da-si še ljudij ni veliko vsled nje umrlo, vendar pa je širil strah pred kolero globoko v deželo. Vlada je storila, kar se je dalo, da se bolezen ne zavleče v druge kraje. Bolezen razsaja v Astrahanu, v Baku, v Tiflisu.

Bolgarsko. Princ Koburski še biva na Dunaji pa pride še v tem mesecu nazaj v Sofijo. — Sodnijske obravnave se končajo v tem tednu zoper Dzudzova in tov. Dolžijo jih, da so ustrelili ministra Belčeva pa bi bili radi še tudi kneza Ferdinanda. Vsi tajijo, vendar pa so brž ko ne bili vsaj v zvezi z morilci.

Tursko. Najprej dobijo Turki kolero v deželo, ako se razširi; podobna bolezen se je že prikazala in

zato so uredili, da ne sme nihče na suho, ako pride od blizu okuženih krajev, predno se ne dokaže, da nima bolezni. Veliko pa se ni zanesti na to napravo.

Afrika. Brat sultana Marokanskega se je podal s 3000 vojakov v Alkazaha ter tirja ondi od prebivalcev denarja v znamenje njih pokorsčine. Doslej se le-ti branijo in tako utegne dnes ali jutri ondi nastati večja rabuka. Sin sultanov pa je vdaril na drugo stran proti Algieru, menda iz enacih namenov, kakor njegov strije.

Amerika. V Braziliji se je bati nove ustaje in tokrat na korist cesarske rodbine. Ljudje so že sili republikancev, kajti njim ne gre za drugo, kakor za denarje.

Za poduk in kratek čas.

Spomini iz jutrovih dežel.

Píše F. S. Šegula.

(Dalje.)

VII. K piramidam.

„Ko tebe gledam, luna jasna,
Moj duh po domu hrepeni,
Želi si k daljnim piramidam,
Kjer dedov mojih spé kosti!“

Tako se začnema pesem »Ciganov«. Kot dijak sem njo kaj rad slisal, ker tako otožno doni, in zamislil sem se, v otožnem hrepenenju zamislil tje k daljnim, čudovitim piramidam!

Dne 28. marca 1889 rano v jutro blizal sem se njim v resnici! O kako je srce utripalo v radosti! Jutro je bilo krasno, zrak tako čist in dihanje tako prijetno. Od vseh strani obdajale so nas vonjave arabskih rastlin, ki so bile v spomladi v najlepšem cvetju. Čili arabski konjiči peljajo nas iz ulice šeria Moskie skozi šeria Abd-el-Aziz, mimo palače Arabi-paše, čegar veliki vrt sredi mesta je radi tega zanimiv, ker obstoji iz samih opeko-rudečih, močno dišečih pelargonij. Čez železni Nilov most, ki ima na vsaki strani dva velikanška bronasta leva, priidemo na široko polje. Tu je nekdanje slavno mesto Memfis. Pozneje so tu živeli kristjanski puščavniki (anahoreti v Tebaidi). Na teh razvalinah stare slave pač je očitna minljivost posvetne časti in veselja! Sedaj se vidijo tu le nekatere krasne palače n. pr. Izmail-paše, Hasan-paše. Cesta je do vasi Gize, blizu do piramid, en drevored in tedaj pot čez rodovito polje lahko najti.

Ljudstvo vre v mesto. Vsaj kakih 400 kamel srečamo, ki so s svežo deteljo obložene — v mesto na prodaj. Dve kameli, dobro obloženi, na hrbtu toliko nese, kar dva močna konja z vozom komaj potegneta. Po urni vožnji dveh ur neha polje, cesta se v pesku zgubi. Tu smo na robu puščave. Nje plan je za kakih 30 m. više ležeča od polja, radi tega idemo po s peskom zavezani poti navzgor k piramidam, ki stojijo ob robu puščave. Od tod je celih 10 ur hoda daleč rob puščave le veliki mirodvor z v skalo usekanimi grobovi in piramidami.

Pred prvo in največo stojimo. Postavil jo je farao Cheops ali Chufu (3091—3067 pred Kr.) in se imenuje v hieroglifskih napisih »svitli sedež Chufu« ali »bliščeča«. Visoka je bila prej 144.66 m. sedaj 137 m., ob strani dolga prej 233 sedaj 227 m. Zakrivil je to nasip peska. Kamenje privarili so iz gore Mokatam, 100.000 ljudi je imelo dela 20 let. Francoz Jomard je preračunal, da bi iz tega kamenja zamogel postaviti zid 0.9 m. visok in 0.3 m. širok, ki bi objemal celo Francosko. Zidovje namreč znaša 2½ milijona kubičnih metrov.

Nekoliko oddaljena je Uer, »velika«, grob kralja

Chefren-a (Chafor), čegar podoba se vidi v muzeju Boulaq, slednja Haer, »dragocena« kralja Mykerin-a (Menkaura). Poleg prve in tretje stojijo pa tri manjše piramide, grobovi umrlih sorodnikov kraljev Chufu in Menkaura. Brez števila grobov in raztresenih mrtvaških glav vidi se na okolo. Razumljivo! V bližini kraljev, svojih gospodarjev, v senci velike gomile svojega kralja želel si je biti pokopan tudi marsikateri udani podložnik, marsikateri velikaš, marsikateri zvesti služebnik.

Moram reči, na prvi pogled se mi ni videla piramida tako visoka, ali ko sem splezal na vrh in gledal na ljudi ko na mravlje po pesku, sem čutil nje veličastje. Ime pride od staro-egiptovske besede »peram« (visočina). Vseh je na stotino in so iz raznega gradiva, kamena, opeke, in razne oblike, ker so nekatere skrajšane, druge ob strani vskleknjene.

Kako pripravljen je ravno ta kraj za groblje! Tu sem več ne prihrumijo poplavljajoči valovi Nila, mir puščeve te obdaja, smrtna tišina. Ne bujno rastlinstvo, niti trušče ljudi moti tu človeka, sivi svetli pesek pokriva grobovje. Na izhodu rodovita planjava in modra reka naznanja bujno življenje, na zahod pa neskončna puščava smrt.

Tu tedaj na meji življenja in smrti čakajo, ki v miru počivajo, ure ustajenja.

Stojim pred »svetlo« piramido. Tako mogočne grobe stavili so si kralji. Ne v zemlji so hoteli počivati, marveč visoko v zraku, obdani z mogočnim, na veke nerazrusljivim zidovjem, v temni, tihi celici čakala naj bi tu njih trupa sodnjega dne.

Ali prišlo je drugače. Čez 4000 let njih je res varovalo mogočno ozidje. V naših časih pa, kjer ljudem ni več sveta niti vera, niti vest, niti grobovi, ki krijejo staroslavne kosti, v naših zlatihlepnih časih so se podrlle stene tihih grobov, mumije (mazljena in posušena trupla) so se raznesle po muzejih, zlato in dragoceno kamenje se je oropalo, pokradlo. Osamele žalujejo sedaj piramide, ali še stojijo tako trdno, ko pred pet tisoč in več let in še bodo stale, ko se bodo že davno pogreznil v grob ta naš pohlepni zarod. Kakor so nam danes piramide priče slave preteklih dni, bodo nam one iste piramide zatočnice naših hudobnih, brezverskih časov. (Dalje prih.)

Smešnica. »Obljubi mi, draga moja žena, da vza-meš, ako umerjem prej, kakor ti, soseda Boštjana za moža«, tako reče nekega dne mož Vrban svoji ženi Marjeti. »In zakaj ravno soseda Boštjana?« popraša radovedna žena. »Zato, ker je on moj največji sovražnik« — odgovori jej Vrban.

Razne stvari.

(K odborovi seji družbe duhovnikov) dne 12. julija ob 10. uri predpoldne v kn. šk. pisarni č. gg. odbornike uljudno vabi

predstojništvo.

(Slov. vsposednice.) Na e. kr. gimnaziji v Mariboru odpre se prihodnje leto slov. vsposednice že za četrto šolo. — Vpisovanje za prvo šolo začne se v petek, dne 15. julija in je želeto, da se oglasi prav veliko nadarjenih slov. dečkov za prvo šolo.

(Volilo.) Dne 14. marca je umrl Martin Jerovšek, posestnik v Lahovičah na Gorenjskem ter je pred smrtjo volil svitlemu cesarju 5 gl. Cesar je volilo vsprejel in je torej Nj. veličanstva premoženje za 5 gl. večje.

(Zrelostni izpiti.) V ponedeljek in torek so bile na e. kr. gimnaziji v Mariboru zrelostne skušnje. Oglasilo se je za to 11 osmošolcev in so jih vsi srečno